

Lublin, 16 marca 2022 r.

RIO – II – 600/51/2021

Pan Zbigniew Kot
Burmistrz Miasta Międzyrzec Podlaski
ul. Pocztowa 8
21 - 560 Międzyrzec Podlaski

Szanowny Panie Burmistrzu

W dniach od 18 października 2021 r. do 28 stycznia 2022 r. (z uzasadnionymi przerwami) Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej miasta Międzyrzec Podlaski. Protokół kontroli podpisano 15 lutego 2022 r.

W zakresie niektórych nieprawidłowości o incydentalnym charakterze, co do których udzielono stosownego instruktażu lub wyeliminowanych – nie formułowano wniosków pokontrolnych.

Poniżej podaję stwierdzone nieprawidłowości wraz z wnioskami co do sposobu ich wyeliminowania, stosownie do przepisów art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137 z późn. zm.).

W załączniku do wystąpienia pokontrolnego wskazuję osoby odpowiedzialne za nieprawidłowości.

1. W zakresie rachunkowości i sprawozdawczości:

1.1 Nieprawidłowe sporządzenie – na koniec 2020 r. – zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej – str. 7-10 protokołu.

Na podstawie zapisów na kontach księgi głównej sporządzać na koniec każdego okresu sprawozdawczego, nie rzadziej niż na koniec miesiąca zestawienie obrotów i sald kont księgi głównej, zawierające wszystkie dane określone przepisami art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2021 r. poz. 217 z późn. zm.)

- 1.2. *Niezachowanie – w 2021 r. – ciągłości bilansowej w zakresie konta 225 „Rozrachunki z budżetami” – str. 13 protokołu.*

Wykazane w księgach rachunkowych na dzień ich zamknięcia stany aktywów i pasywów ujmować w tej samej wysokości, w otwartych na następny rok obrotowy księgach rachunkowych, stosownie do przepisów art. 5 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

- 1.3. *Wykazanie – na 31 grudnia 2020 r. – niezgodnego ze stanem faktycznym salda na koncie 855 „Fundusz mienia zlikwidowanych jednostek” (i nieujawnienie tego faktu w trakcie inwentaryzacji) oraz nieprawidłowych sald na kontach 800 „Fundusz jednostki” i 860 „Wynik finansowy” – str. 13-14 protokołu.*

Zapisów w księgach rachunkowych dokonywać w sposób odzwierciedlający stan rzeczywisty, stosownie do przepisów art. 24 ust. 2 ustawy o rachunkowości, wykazując na koniec roku :

- na koncie 800 - saldo oznaczające stan funduszu jednostki,
- na koncie 855 - saldo Ma wyrażające stan funduszu mienia zlikwidowanych jednostek,
- na koncie 860 - saldo wyrażające wynik finansowy (saldo Wn - stratę lub Ma - zysk),

zgodnie z zasadami funkcjonowania tych kont, określonymi w Załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r. w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2020 r. poz. 342), powoływanego w dalszej części tego wystąpienia jako „rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.”.

Na ostatni dzień każdego roku obrotowego przeprowadzać rzetelną inwentaryzację aktywów i pasywów, w związku z przepisami art. 26 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

- 1.4. *Nieujęcie operacji (naliczenia zwrotu niewykorzystanych dotacji) w ewidencji analitycznej do konta 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” według podziałek klasyfikacji budżetowej. Nieprowadzenie ewidencji analitycznej do do kont 901 „Dochody budżetu” i 902 „Wydatki budżetu” - według podziałek klasyfikacji budżetowej – str. 15-16 protokołu.*

Dokonywać za kontach ksiąg pomocniczych zapisów będących uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej, zgodnie z przepisami art. 16 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

Prowadzić ewidencję szczegółową do kont 901 „Dochody budżetu” i 902 „Wydatki budżetu” w sposób umożliwiający ustalenie stanu poszczególnych dochodów i wydatków według podziałek klasyfikacji, zgodnie z zasadami funkcjonowania tych kont określonymi w Załączniku Nr 2 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r.

1.5. Niebezpieczne ujmowanie operacji przychodu środków trwałych – str. 16-17 protokołu.

Do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego wprowadzać, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, stosownie do przepisów art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

1.6. Dokonywanie – na koncie 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych” – przypisu należności z tytułu podatków i opłat w okresach kwartalnych – str. 17 protokołu.

Do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego wprowadzać, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w okresie sprawozdawczym, zgodnie z przepisami art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości, mając na uwadze przepisy § 26 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 r

1.7. Nieprawidłowe sporządzenie sprawozdania Rb-PDP za 2020 r., przez:

- zaniżenie skutków obniżenia górnych stawek w podatku od nieruchomości (o kwotę 451.005,21 zł), w wyniku nieuwzględnienia przy ich wyliczaniu skutków za IV kwartał 2020 r. oraz części nieruchomości zwolnionych uchwałami Rady Miasta,
- zaniżenie skutków udzielonych ulg i zwolnień w podatku od nieruchomości (o kwotę 268.294,75 zł), w wyniku nieuwzględnienia części nieruchomości zwolnionych uchwałami Rady Miasta,
- zaniżenie skutków decyzji w sprawie umorzenia zaległości podatkowych w podatku od nieruchomości (o kwotę 626 zł) oraz niewykazanie ich w podatku rolnym (w kwocie 46 zł), w wyniku nieuwzględnienia wszystkich decyzji wydanych w 2020 r. – str. 24-30 protokołu.

W sprawozdaniu Rb-PDP „Sprawozdanie z wykonania dochodów podatkowych gminy” wykazywać kwoty stanowiące rzeczywiste skutki obniżenia górnych stawek oraz skutki udzielonych przez gminę ulg i zwolnień (bez ulg i zwolnień ustawowych) oraz skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy – Ordynacja podatkowa, zgodnie z przepisami § 3 ust. 1 pkt 8, 9 i 10 lit. a w związku z § 7 ust. 3 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej Załącznik Nr 37 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2022 r. poz. 144).

Sporządzić skorygowane sprawozdania Rb-PDP i Rb – 27 S – w zakresie danych objętych sprawozdaniem Rb-PDP - za 2020 r., mając na uwadze przepisy § 23 ust. 2 rozporządzenia w sprawie sprawozdawczości budżetowej oraz przekazać je do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie Zespół Zamiejscowy w Białej Podlaskiej w terminie 5 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia, w związku z przepisami § 22 ust. 6 i 9 cytowanej „Instrukcji...”; załączyć szczegółową informację o wielkościach dokonanych korekt ze wskazaniem, że zostały one dokonane w wyniku kontroli przeprowadzonej przez RIO.

- 1.8. *Zinwentaryzowanie – na 31 grudnia 2020r. – środków trwałych, do których dostęp nie jest znacznie utrudniony, niewłaściwą metodą – str. 33-34 protokołu.*

Inwentaryzację środków trwałych, do których dostęp nie jest znacznie utrudniony, przeprowadzać drogą spisu ich ilości z natury, wyceny tych ilości, porównania wartości z danymi ksiąg rachunkowych oraz wyjaśnienia i rozliczenia ewentualnych różnic, stosownie do przepisów art. 26 ust. 1 pkt 1 ustawy o rachunkowości, mając na uwadze przepisy art. 26 ust. 1 pkt 3 tej ustawy.

2. W zakresie budżetu miasta:

- 2.1. *Niesprawdzenie deklaracji na podatek od nieruchomości, w której podatnik wykazał użytki rolne, jako zwolnione z tego podatku na podstawie uchwały Rady Miasta – str. 40 protokołu.*

Sprawdzać przedkładane deklaracje podatkowe, w celu stwierdzenia ich formalnej poprawności oraz ustalenia stanu faktycznego, w zakresie niezbędnym do stwierdzenia jego zgodności z przedstawionymi dokumentami, stosownie do przepisów art. 272 pkt 3 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2020 r. poz. 1325 z późn. zm.).

W razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji wzywać podatników do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub do uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny, ze względu na które dane zawarte w deklaracji podaje się wątpliwości, zgodnie z przepisami art. 274a § 2 powołanej ustawy.

Grunty sklasyfikowane w ewidencji gruntów i budynków jako użytki rolne, z wyjątkiem zajętych na prowadzenie działalności gospodarczej innej niż działalność rolnicza – opodatkowywać podatkiem rolnym, zgodnie z przepisami art. 1 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2020 r. poz. 333).

Prawidłowo opodatkować podatnika wskazanego w protokole kontroli, z uwzględnieniem okresu przedawnienia zobowiązania podatkowego, wskazanego w przepisach art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej.

- 2.2. *Żądanie od wykonawców – w postępowaniach na budowę ulicy Modrzewiowej oraz rewitalizację i adaptację pałacu – dołączenia do oferty kserokopii dowodu wpłaty wadium w formie pieniężnej – str. 67, 72 protokołu.*

Nie żądać od wykonawców złożenia wraz z ofertą kopii dowodu wpłaty wadium, gdyż – zgodnie z art. 97 ust. 1 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1129 z późn. zm.) – zamawiający może żądać wyłącznie wniesienia wadium i to fakt jego niewniesienia (lub wniesienia w sposób nieprawidłowy), a nie brak dowodu na dokonanie tej czynności, stanowi przesłankę do odrzucenia oferty, o której mowa w art. 226 ust. 1 pkt 14 powołanej ustawy. Wadium – stosownie do art. 97 ust. 5 powołanej ustawy – wykonawca może wnieść do upływu terminu składania ofert, niezależnie od złożonej oferty i niekoniecznie wraz z nią.

2.3. Nieuwzględnienie w podstawowej kwocie dotacji na 2020 r. dla przedszkoli wszystkich wydatków bieżących – str: 88-90 protokołu.

Wydatki bieżące, stanowiące podstawę ustalenia podstawowej kwoty dotacji dla przedszkoli, obliczać zgodnie z przepisami art. 9 i 12 ust. 1 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1930 z późn. zm.), przyjmując wszystkie wydatki bieżące, o których mowa w art. 236 ust. 2 ustawy o finansach publicznych zaplanowane na rok budżetowy w budżecie gminy na prowadzenie przez gminę przedszkoli, prawidłowo przeliczone na uczniów, na których te wydatki zaplanowano, w związku z art. 17 ust. 3 tej ustawy.

Przeliczyć kwoty dotacji dla niepublicznych przedszkoli za 2020 r. i ustalić prawidłową ich wysokość.

3. W zakresie gospodarki mieniem:

3.1. Zamieszczanie w ogłoszeniach o przetargu na sprzedaż nieruchomości – wymagania od uczestników przetargu okazania komisji przetargowej dowodu wpłaty wadium – str: 93, 94, i 96 protokołu.

W ogłoszeniu o przetargu nie zamieszczać żądania przedłożenia komisji przetargowej dowodu wniesienia wadium, mając na uwadze, że warunkiem udziału w przetargu jest wniesienie wadium w terminie wyznaczonym w ogłoszeniu o przetargu, a termin ten winien być wyznaczony w taki sposób, aby umożliwić komisji przetargowej stwierdzenie, nie później niż 3 dni przed przetargiem, że dokonano jego wniesienia, stosownie do przepisów § 4 ust. 1, 5 i 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. z 2021 r. poz. 2213 z późn. zm.).

Jeżeli uważa Pan, że wśród wniosków zawartych w tym wystąpieniu są takie, które naruszają prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, przysługuje Panu – zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w ciągu 14 dni od otrzymania tego wystąpienia.

Jednocześnie informuję, że – stosownie do przepisu art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – jest Pan zobowiązany zawiadomić Izbę o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub o przyczynach ich niewykonania – w formie pisemnej i elektronicznej (plik w formacie Microsoft Word (*.doc) lub Rich Text Format (*.rtf) na adres: wkgf@lublin.rio.gov.pl) – w terminie 30 dni od daty doręczenia Panu tego wystąpienia, mając na uwadze przepisy art. 27 tej ustawy.

Jacek Grządka

Do wiadomości:

Rada Miasta Międzyrzec Podlaski